

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Venerabili Eucharistiæ Sacramento Decisiones Theologico-Legales

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisionis XLIII. Ad Septembris primum Casum. Argumentum. Discutitur, an licitè agat Clericus in minoribus ordinibus constitutus, qui absentibus Sacerdotibus, ministrat Sacrum Viaticum vulnerato ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94643)

DECISIONIS XLIII.

Ad Septembris primum Casum,

ARGUMENTUM.

Discutitur, an licet agat Clericus in minoribus Ordinibus constitutus, qui absentibus Sacerdotibus, ministrat Sacrum Viaticum vulnerato mortaliter, poscenti Sacramenta?

SUMMARIUM.

- 1 Clericus in minoribus an in casu necessitatis possit ministrare Sanctissimam Eucharistiam moribundo, absente Sacerdote? Negant DD. hic. Sed affirmant alii num. 2.
- 3 Eucharistia antiquitus deferbatur tum à Clericis, tum à Laicis.

PRIMUS CASUS.

In Montibus septem Communionum omnes Parochi, & Sacerdotes Capellani processerant ad celebrandam Casuum Conscientia Congregationem. In uno eorumdem montium, distante à congregatis Parochis duodenis millieribus, viri inter se litigantes fiunt belligerantes, & igneis globulis unus eorum mortaliter vulneratus in terra decumbit. Implorat Spiritualia auxilia; flagitat Ecclesie Sacramenta, protestans se illis maximopere indigere. Accurrit Clericus Seminarius, ibi in vacatione studiorum degens; & pietate motus, cum audivisset in Scholis, in casu necessitatis, Eucharistiam etiam à non Sacerdote posse ministrari, induit Superpelliceum, & cum lacinibus Sanctissimum Viaticum, à Ciborio sumptum, pravia hortatione ad devotè suscipiendum, porrigit vulnerato; qui etiam paulo post expiravit. Queritur, an Clericus ille licet egerit?

Negat Eminent. Cardin. de Lugo de Euchar. disp. 22. n. 21. Bonacina tom. 1. de Sacram. disp. 4. qu. 5. punct. 1. n. 6. Bordonus in Sacro Tribunali S. Offic. ubi querit an sit suspectus de heresi? cap. 22. num. 41. Sotus, Serra, Hurtadus, Tannerus, Fagundez, & alii citati per Dianam part. 3. tract. 4. resolut. 47. necnon part. 5. tract. 3. resolut. 47. ac etiam part. 9. tract. 6. & Misc. 1. resolut. 38. aliàs 39. Quæ omnes in Opere Coordinato collocatæ sunt in tom. 2. tract. 2. resolut. 65. 66. & 67. ea ratione, quia soli Presbyteri sunt ministri hujus divini Sacramenti; juxta Hymnum in festo Corporis Christi:

*Sic Sacrificium istud instituit,
Cujus officium committi voluit
Solis Presbyteris, quibus sic congruit,
Ut sumant, & dent cæteris.*

Item quia statutum est in cap. Pervenit. De Consecr. dist. 2. nefas esse laico tangere Corpus Christi. Ac ulterius, quia Consuetudo immemorabilis Ecclesie docet per manus Sacerdotum tantum, vel eis absentibus, Diaconorum, Eucharistiam ministrari: & hæc omnia expendit Cotonium in suis Controvers. lib. 2. Controv. 4. cap. 7. à num. 161. & seqq. ubi hanc negativam opinionem amplectitur.

Affirmant nihilominus Lessius in 3. p. qu. 82.

art. 3. n. 8. Lezana tom. 3. Summa in Verb. Eu. 2. charistia quo ad regulares n. 15. & in suis Consult. Variis consul. 48. n. 83. Suarez de Euchar. disp. 72. sect. 1. Layman. lib. 5. tract. 4. cap. 7. n. 4. Castropal. part. 4. tract. 21. punct. 17. Billius in Hierurg. Sacra tom. 1. Verb. Eucharistia n. 174. §. 1. Macer in Hieroler. Verb. Diaconus. Alcanius Tamburin. de Jure Abbatum tom. 2. disp. 3. quas. 2. n. 4. Emin. Brancatius de Benedict. Diaconali p. 275. & Gobat in Experim. Theolog. d. tract. 4. num. 450. & 451. qui omnes non solum id concedunt licere Clerico, sed etiam Laico; & præter illos idem adstruunt Filliucc. Coninch. Mercerus, Præpositus, Chapeavill. Reginald. Granad. Valentia, Quintanadven. & alii, quos cumulat, & sequitur Diana in citatis resolut. 65. 66. 67. tom. 2. tract. 2. Oper. Coordin.

Horum rationes sunt, Primò, Quia in primitiva Ecclesia tum per Clericos, tum per Laicos mittebatur Viaticum Sacrosanctum infirmis. Exempla adducit de S. Tharsitio Acolyto Martyre, 3 Gobat d. tract. 4. num. 443. & de Serapione sene agrotante n. 454. Aliud exemplum narrat Card. Baronius, & Odoric. Rinald. Anno 902. de Theofite Virgine Lesbica, quæ per annos XXXVII. morata in solitudine Insula Paros, à venatore reperta, flagitavit, & obtinuit, ut sibi Eucharistiam deferret, ut fecit anno sequenti: qua reverenter suscepta, expiravit. Secundò quia nullum Jus positivum id prohibet; siquidem cap. Pervenit supracit. loquitur, extra necessitatem, & periculum mortis, & ubi præsentibus sunt Sacerdotes. Tertio, quia potest esse, ut ille vulneratus non valeat elicere actum contritionis pro suis peccatis, sed tantummodo attritionis; quæ, adjuvante gratia, & virtute Eucharistiae, obtinebit meritum contritionis, & causabit salutem æternam illius animæ, quod considerat Amicus in Cursu Theol. tom. 7. disp. 31. sect. 2. n. 26. Et fusè probat Collegium Salmanticense, tom. 10. de Sacramentis tract. 1. cap. 5. punct. 2. & dicitur infra decis. 46. Quarto, quia Præceptum de communicando per Viaticum est præceptum Divinum, cui cedere debet præceptum Ecclesiasticum de communione ministranda per Sacerdotem, aut Diaconum tantum. S. Thomas, quem ferè omnes expolitores sequuntur, 3. part. q. 80. art. 11. Suarez disp. 69. sect. 3. Vasquez disp. 214. cap. 2. & 3. Sotus in 4. dist. 12. q. 1. art. 11. Valentia de Euchar. disp. 6. q. 8. punct. 4. Emin. de Lugo disput. 16. num. 27. & 33. Layman. dict. lib. 5. tract. 4. cap. 5. n. 2. Bordon. Var. Resol. part. 1. resolut. 20. n. 6. cum aliis relatis per idem Collegium Salmanticense. d. Sacrament. d. tom. 10. tract. 4. c. 8. punct. 1. Quæ quidem est fortissima ratio; et si ejus fundamentum non approbet Emin. Cardin. de Lauræa in 4. Sent. tom. 1. disp. 25. num. 38. ubi admittit, præceptum sumendi Eucharistiam esse præceptum Divinum; ut supra dictum est in secundo casu Mensis Aprilis; Decis. 19. sed quo ad tempus Paschale, & quo ad tempus mortis per Viaticum, esse præceptum Ecclesiasticum, si alia vice fuerit facta; ex rationibus ibi per eum allegatis; attestans talem esse opinionem Scoti, Alensis, & S. Bonaventuræ.

Utramque opinionem esse probabilem circa factum Clerici, de quo in casu, dicit Tambur. de Exped. Commun. cap. 6. §. 4. & cum ipso concludere debemus, est enim casus fictus, non factus; sed si ve-

niret in facto, & Clericus faceret, non illicitè faceret, admonendo populum se didicisse esse licitum facere.

DECISIONIS XLIV.

Ad Septembris secundum Casum.

ARGUMENTUM.

Exploratur, an cadentibus in terram sacris particulis, dum Moniales communicantur, intra Clausuram, possint colligi, & elevari à Monialibus? Vel debeat Confessarius ingredi Clausuram ad eas suscipiendas?

SUMMARIUM.

- 1 Particula consecrata si cadat in Clausuram Monialium, quid agendum?
- 2 Abbatisa, seu alia Monialis potest elevare Eucharistiam de terra, & porrigere Confessario.
- 3 Laici in primitiva Ecclesia tangebant Eucharistiam.
- 4 Argumentum ab antiquis picturis valet.
- 5 Confessarius potest, & debet ingredi Clausuram Monialium ad elevandam de terra Hostiam sacram ibidem elapsam.
- 6 Laicis, ac mulieribus nunc prohibitum est tangere Corpus Christi.
- 7 Moniales non possunt tangere Calices, Corporalia, nec Pallas sacras.
- 8 Cui non licet quod est minus, neque quod plus est, licebit.
- 9 Necessitas ingrediendi Clausuram Monialium, non est strictissime, sed mortaliter intelligenda, & num. 13.
- 10 Mulieres maritate ad effugiendum vitæ periculum possunt ingredi Monasteria Monialium.
- 11 Botrus Cypri, delatus in veste ab Exploratoribus fuit symbolum Eucharistiae.
- 12 Præcepta Divina sunt preferenda Ecclesiasticis.
- 14 Mulieres in primitiva Ecclesia recipiebant Eucharistiam in nitido linteo.
- 15 S. Clara pingitur cum Ostensorio ad denotandam ejus enimi devotionem erga SS. Eucharistiam.
- 16 Sacerdos simplex, praesente Parocho, non potest absolvere moribundum.
- 17 Monialis communicanda potest unicam Particulam lapsam in terram lingua reverenter sursum, & sic communicare.

SECUNDUS CASUS.

Hyemali, ac pluvioso tempore stabat Confessarius Monialium in earum Ecclesia, ad fenestellam Communionis, iisdem ministrans Eucharisticum Panem. Finis erat Sacri Convitii, quando Monialis una, qua non poterat cum aliis ab initio convenire, accurrens communicanda, aperuit januam Sacristiae interioris. Repente per eam ventus vehemens irruit à regione Aquilonari, & plurimas consecratas particulas ex Pixide proflire fecit, & procidere penes Moniales in Clausuram. Quaritur, quid agendum à Confessario pro sacrarum specierum recollectione?

Ad hunc casum, non fictum, sed factum recollectionem Sacramenti esse committendam

Monialibus, seu earum Abbatisae respondit Bissus in Hierurg. Sacra tom. 2. Verb. Particula num. 45. §. 12. his verbis: Potest etiam contingere, quod particula aliqua consecrata cadat intra Monasterii Monialium claustra, quando communicant, in quo casu eadem Monialis debet illam lingua accipere; & ita communicare. Quod si non possit, eam mediante patena, accipiat; adjuvante etiam palla, vel carta munda; si verò neque sic possit; non debet Sacerdos ingredi ad illam Particulam accipiendam; sed ipsa Monialis illam accipiat; & per fenestellam Sacerdoti porrigat, postea à Monialibus ille locus abradatur, & lavetur, qua abrasio, & lotio in Sacrarium projicienda erit. Effer tamen convenientius, quod hanc functionem faciat Abbatisa, sive Superior, huius alia Monialis. Hucusque Bissus. Cujus opinionem tenet etiam Castaldus in praxi Carem. lib. 2. sect. 14. cap. 17. num. 15. Quartus in Rubr. Miss. p. 2. tit. 10. sect. 3. dub. 3. difficult. 4. ubi ponit hanc rationem: Quia ingressus in Monasterium strictius prohibetur, quam tactus Hostiae consecratae in casu necessitatis. His addi potest auctoritas Theologorum docentium, licitum fuisse tangere Sacramentum Eucharistiae laicis in primitiva Ecclesia, quibus tradebatur in manibus, quando erant communicandi, ut pluries dictum est supra, & notat Suarez de Eucharist. disp. 72. sect. 1. Lessius q. 80. num. 37. & late probat Emin. Card. Bona Rerum Liturgic. lib. 2. cap. 17. num. 3. Tandem videtur suffragari supradictae opinioni doctrina S. Thomae, qui in dist. 13. q. 1. art. 3. sic ait: Ad Tertium dicendum, quod sicut Baptismus conferre competit Sacerdoti ex officio; tamen Laicus in casu necessitatis non peccat baptizans: ita tangere Corpus Christi ex officio soli Sacerdoti competit; sed in casu necessitatis potest & debet Corpus Christi tangere, etiam si peccator, ut si in aliquo loco immundo jaceret. Quid clarius? Si etiam peccatori licet tangere Sacramentum Eucharistiae, illud è terra lavando, quanto magis Sanctimonialibus, & virginibus Sacris? Hinc de S. Clara legitur, in Brev. Rom. lect. 4. quod Saracenis Assisium obidentibus, & Monasterium, cui illa praeerat, invadere conantibus, agra se ad portam afferri voluit, unaque Pat, in quo Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum erat inclusum; ibique oravit in hunc modum &c. Et ideo imago ejusdem Virginis representatur picta cum Ostensorio continente Sacram Hostiam in manibus; valet autem argumentum, & concludens probatio desumitur ab antiquis Picturis, cap. Perlatum, Et cap. Venerabiles de Consecrat. dist. 3. Rota part. 5. rec. decis. 353. num. 66. & seqq. Pignatell. tom. 1. Consult. 241. num. 11.

His tamen non obstantibus contrarium puto decidendum; & dicendum pro resolutione propositi Casus; teneri, & obligatum esse Confessarium, statim ingredi clausuram, accedere ad interioriorem locum, ubi Moniales communicabant, & ubi Sacrae particulae jacent in terra, illasque singulatim propriis manibus suscipere, & in Pixidem devotè reponere; locumque aliquantulum abradere, & mundare ad praescriptum Rubricae Missalis de Desectibus in Ministerio ipso occurrent. tit. 10. num. 15. sic praecipientis: Si Hostia consecrata, vel aliqua ejus Particula dilabitur in terram, reverenter accipiat, & locus ubi cecidit, mundetur; & aliquantulum abradatur, & pulvis, seu abrasio hujusmodi in Sacrarium immittatur.

Hæc